Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul ***** – Nicolae Zaharia
Dosarul nr. 2a-2460/25; PIGD nr. 2-24083319-02-2a-11072025

D E C I Z I E

28 ianuarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Preşedintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, apelul declarat de declarat de către Hasan Dorina, reprezentată de avocatul Șcheau Igor, împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul ***** din 01 aprilie 2025, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Hasan Dorina către Hasan Ion, Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Sud-Vest, Structura Teritorială de Asistență Socială *****, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și a cheltuielilor de judecată, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. La 26 iulie 2024 avocatul Igor Șcheau în interesele reclamantei Hasan Dorina a depus cerere de chemare în judecată către Hasan Ion, intervenient accesoriu ATAS sud-vest STAS ***** cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată, prin care solicită: desfacerea căsătoriei încheiate între Hasan Dorina și Hasan Ion, înregistrată la *****, de către Primăria or. *****, r-nul *****; determinarea domiciliului copiilor minori ***** și ***** cu mama Hasan Dorina; încasarea de la Hasan Ion, în beneficiul Dorinei Hasan, pensie pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale pârâtului lunar, dar nu mai puțin de a câte 2000 lei lunar, pentru fiecare copil minor în parte, din data de 01.06.2024 și până la atingerea majoratului de către copiii minori.
3. În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că reclamanta Hasan Dorina și pârâtul Hasan Ion au încheiat căsătoria la *****.
4. În relațiile de căsătorie încheiate, s-au născut copiii minori comuni ai părților, ***** d.n. *****, și ***** d.n. *****. Inițial, relațiile de căsătorie dintre părți decurgeau normal, dar ulterior din cauza numeroaselor neînțelegeri, părțile au încetat de facto relațiile de căsătorie. Astfel, la moment există neînțelegeri între părți referitor la stabilirea locului de trai al copiilor minori comun și întreținerea acestora.
5. **Hotărârea primei instanțe:** În temeiul hotărârii Judecătoriei Hîncești sediul ***** din 01 aprilie 2025, instanța de judecată a hotărât să admită parțial acțiunea civilă: Se

desface căsătoria încheiată între Hasan Dorina și Hasan Ion, înregistrată la 16 decembrie 2010, de către Primăria or. *****, r-nul *****, sub nr. 19. Se stabilește domiciliul copiilor minori: *****, și ***** cu mama sa – Hasan Dorina.

6. Se încasează de la pârâtul Hasan Ion, în beneficiul reclamantei Hasan Dorina, pensia pentru întreținerea copilului minor, fiica, *****, în mărime fixă a câte 2000,00 (două mii) lei lunar, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată – 26.07.2024 până la atingerea majoratului de către copil – hotărâre corectată prin încheierea judecătorească emisă la 10 aprilie 2025.
7. **Solicitarea apelantului și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul**
8. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 11 aprilie 2025 apelantul Hasan Dorina, reprezentată de avocatul Șcheau Igor, a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul ***** din 01 aprilie 2025, solicitând casarea sau modificarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea stabilirii cuantumului și încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, prin care să fie încasată de la Hasan Ion, în beneficiul Dorinei Hasan, pensie pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale pârâtului lunar, dar nu mai puțin de a câte 2000 lei lunar, pentru fiecare copil minor în parte, din data de 01.06.2024 și până la atingerea majoratului de către copiii minori.
9. În motivarea apelului a indicat că, prima instanță, fără a ține cont deplin de interesul superior al copiilor minori din speță, de necesitățile materiale ale acestora, fără a ține cont de faptul că reclamanta a probat mai multe tentative de a obține încasarea extrajudiciară a pensiei de întreținere din speță, punând în prim plan anume interesele materiale ale pârâtului și nu drepturile copiilor de a fi întreținuți în mod corespunzător, a admis eronat, doar parțial, cererea de chemare în judecată fapt care impune intervenția instanței de apel.
10. Menționează că necesitățile materiale de întreținere ale copiilor minori din speță nu sunt determinate doar de cheltuielile pentru alimentația, vestimentația acestuia, or acestea includ și cheltuieli legate de tratamentul acestora în caz de necesitate, ceea ce implică alte cheltuieli suplimentare suportate unipersonal de reclamantă.
11. Indică că prima instanță nu a ținut cont de faptul că salariul pârâtului, este fluctuabil, spre exemplu în intervalul de timp ianuarie-decembrie, 2024, salariul acestuia fluctuând de la 9676,73 lei la 16447,42 lei. Deci, 1/3 din acest salariu ar constitui, în perioada relevantă de la 3225,57 lei (adică câte 1612,78 lei lunar pentru fiecare copil) până la 5482,57 lei (adică câte 2741,28 lei lunar pentru fiecare copil). Deci, având în vedere fluctuația salariului pârâtului, partea reclamantă a solicitat încasarea pensiei de întreținere a celor doi copii minori după o formula mixtă, pe de o parte conform regulii de bază (1/3 din salariu și alte venituri ale pârâtului, lunar) dar nu mai puțin de 2000 lei lunar, circumstanțe de fapt și drept care nu au fost apreciate corect la examinarea cauzei civile în fond.
12. **Referința intimatului:** Prin referința depusă la 28 octombrie 2025, intimatul Hasan Ion a solicitat respingerea apelului declarat cu menținerea hotărârii Judecătoriei Hîncești din 1 aprilie 2025.
13. În apărarea sa, invocă că începând cu 21 august 2025 nu mai este angajat în câmpul muncii și, în continuare, intenționează să plece peste hotarele țării, întru căutarea unui loc de muncă, respectiv consideră că nu poate fi majorată pensia de întreținere din lipsa surselor financiare.

14. **Termenul legal de declarare a apelului:**
15. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
16. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul ***** a fost pronunțat la 01 aprilie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 11 aprilie 2025, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.
17. **Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:**
18. În ședința instanței de apel, apelantul Hasan Dorina, avocatul Șchiau Igor, și intimatul Hasan Ion, în ședința de judecată a instanței de apel, nu s-au prezentat, deși au fost citați legal, dovada fiind anexată la materialele cauzei.
19. Drept urmare, prin prisma art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.
20. **Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**, examinând legalitatea și temeinica hotărârii contestate cu apel, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că apelul declarat este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărârii primei instanțe, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**
21. **Legea și principiile generale aplicabile procedurii de judecare a apelului**
22. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă „instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.
23. În temeiul **art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă al RM** *„instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre”.*
24. În conformitate cu art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă „hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat”. (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**

25. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituţională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
26. În temeiul art. 388 Cod de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale*. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**
27. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă „fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă „instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".
28. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii".
29. Conform art. 239 Cod de procedură civilă „hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată".
30. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, fiind obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
31. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43). Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor

judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

32. În același timp, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
33. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
34. Materialele cauzei civile, nemijlocit probele pertinente și concludente, administrate și cercetate în prima instanță confirmă că, părțile Hasan Dorina și Hasan Ion, s-au aflat în relații de căsătorie începând cu *****.
35. În relațiile de căsătorie încheiate între părți, s-au născut 2 copii: fiica *****, născută la 20 martie 2013 și fiica ***** născută la 28 decembrie 2015(f.d. 9-verso).
36. Înaintând acțiune civilă, împotriva lui Hasan Ion, intervenient accesoriu Agenţia Teritorială de Asistenţă Socială Sud-Vest, Structura Teritorială de Asistenţă Socială ***** în baza circumstanțelor expuse, Hasan Dorina a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și a cheltuielilor de judecată.
37. Examinând acțiunea în fond, prima instanță a concluzionat în privința temeiniciei parțiale a acțiunii, fiind desfăcută căsătoria înregistrată la 16 decembrie 2010, de către Primăria or. *****, r-nul *****, sub nr. 19 între Hasan Ion și Hasan Dorina S-a determinat domiciliul copiilor minori *****, și ***** cu mama sa – Hasan Dorina. S-a încasat de la Hasan Ion, în beneficiul reclamantei pensia pentru întreținerea copiilor minori, ***** și ***** în mărime fixă a câte 2000,00(două mii) lei lunar, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată – 26.07.2024 până la atingerea majoratului de către copii. S-a încasat de la Hasan Ion, în beneficiul reclamantei suma de 900 (nouă sute) lei, cu titlu de cheltuieli efectuate la achitarea taxelor de stat și a taxei de timbru și suma de 6000 (șase mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. S-a încasat de la Hasan Ion în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1969.96 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.. S-a încasat de la Cucu Petru în beneficiul Nataliei Cucu cheltuielile de judecată în mărime de 900 (nouă sute) lei.
38. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, respectând limitele judecării apelului declarat împotriva hotărârii primei instanței, apreciază că soluția primei instanțe este eronată în partea în care a fost stabilit cuantumul și încasat pensia de întreținere a copiilor minori, fiind rezultatul unei aprecieri incorecte a circumstanțelor cauzei, și, în consecință, în această parte se impune pronunțarea unei noi hotărâri.
39. **Legile de care s-a călăuzit instanța de judecată**
40. Potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării

sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

41. La fel și art. 27 alin. (2) din Convenție prevede că, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
42. Potrivit dispozițiilor art. 74 Codul familiei, părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.
43. Conform art. 74 Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*
44. Potrivit art. 75 alin. (1) și (2) din Codul familiei, *pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținând-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.*
45. Iar, în conformitate cu art. 76 Codul familiei, **în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său** *are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri,* **precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă** *sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți,* **instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar** *sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2*) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
46. **Argumentele și concluziile instanței de apel**
47. Instanța de apel reține că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege, iar părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat (art. 46 și art. 58 alin. (1) din Codul familiei.

48. Colegiul consideră că instanța de fond, la stabilirea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori Hasan Veronica și *****, nu a ținut cont de faptul că, ambilor soți le revine obligația comună de creștere și întreținere a copiilor minori comuni, chiar și în condițiile în care căsătoria dintre părinții copiilor a fost desfăcută.
49. Având în vedere faptul că minorii ***** și Hasan Veronica se află în grija și la întreținerea mamei Hasan Dorina, iar între părți nu există niciun acord privind întreținerea copiilor, instanța de fond a stabilit în mod corect obligația lui Hasan Ion de a achita pensia de întreținere a acestora.
50. În același timp, stabilind cuantumul pensiei de întreținere în mărime de câte 2000 lei pentru fiecare copil minor și ținând cont de vârsta acestora, precum și de nivelul de trai adecvat necesar pentru o dezvoltare armonioasă – incluzând creșterea, educația și întreținerea – prima instanță a apreciat în mod eronat volumul obligațiilor ce revin fiecărui părinte. Or, responsabilitatea privind întreținerea copiilor aparține ambilor părinți, în temeiul obligațiilor asumate din momentul conceperii copilului în cadrul familiei formate de către soți.
51. Colegiul subliniază că interesul superior al copilului prevalează asupra interesului patrimonial al părintelui obligat la întreținere, iar cuantumul pensiei nu poate fi stabilit exclusiv în funcție de confortul financiar al acestuia.
52. În aceste circumstanțe, având în vedere interesul superior al copiilor minori, ținând de circumstanțele cauzei, Colegiul civil conchide că este necesară și rezonabilă încasarea de la Hasan Ion, în beneficiul Dorinei Hasan, a pensiei de întreținere pentru copii minori Hasan Veronica și *****, în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale tatălui, dar nu mai puțin de 2000,00 (două mii) lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 26.07.2024 și până la atingerea majoratului acestora.
53. *În ceea ce privește argumentele intimatului, bazate pe faptul încetării raporturilor de serviciu în calitate de funcționar public cu statut special în temeiul ordinului emis la 21 august 2025*, **se constată că sunt subiective și întemeiate pe interpretarea eronată a normelor de drept, care obligă părinții să asigure întreținerea copiilor săi din salariu și orice alt venit obținut.** Mai mult, intimatul indică asupra faptului că acesta intenționează să se angajeze în câmpul muncii peste hotarele Republicii Moldova, respectiv, stabilirea pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale tatălui, dar nu mai puțin de 2000,00 (două mii) lei lunar pentru fiecare copil, corespunde prevederilor legale și urmărește scopul legitim de protejare a intereselor copiilor minori.
54. Colegiul civil statuează că, o asemenea modalitate de stabilire a cuantumului și încasare a pensiei de întreținere, asigură un echilibru real și proporțional între nevoile reale ale copiilor și capacitatea financiară a părintelui obligat la plată, garantând totodată un nivel minim de protecție materială pentru fiecare copil.
55. În această privință, este întemeiat a statua că, potrivit articolul 31 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, statele părţi recunosc copilului dreptul la odihnă şi la vacanţă, dreptul de a practica activităţi recreative proprii vârstei sale, de a participa liber la viaţa culturală şi artistică. 2. Statele părţi respectă şi promovează dreptul copilului de a participa pe deplin la viaţa culturală şi artistică şi încurajează punerea la dispoziţie acestuia a mijloacelor adecvate de petrecere a timpului liber şi de desfăşurare a activităţilor recreative, artistice şi culturale, în condiţii de egalitate.

56. Având în vedere cele menționate, instanța de apel punctează că, deși plata pensiei alimentare este destinată a satisface în primul rând nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii și a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale (lunare), iar încasarea pensiei de întreținere într-o sumă mai mică va leza substanțial interesele copiilor minori.
57. Astfel, apreciind cuantumul pensiei de întreținere inclusiv în baza informației cu privire la valoarea minimului de existență, reieșind din datele statistice publice, pasibile de a fi accesate inclusiv pe portalul Biroului Național de Statistică https://statistica.gov.md/, privitor la minimul de existență pe ani, categorii de populație, copii, **în raport cu data judecării prezentei cauze și termenului de încasare a pensiei de întreținere a copilului până la atingerea vârstei majoratului de către copil**, instanța de apel consideră că valoarea minimului de existență constituie doar un criteriu de apreciere care urmează a fi coroborat cu circumstanțele de fapt obiective care privesc fiecare persoană pasibilă a fi întreținută în temeiul Legii.
58. Prin urmare, în circumstanțele în care valoarea minimului de existență pe țară nu este de natură să acopere necesitățile copilului minor, ținând cont de data la care este stabilit cuantumul pensiei de întreținere și calcularea acesteia până la atingerea majoratului de către copii, instanța de apel consideră că este în drept să decidă **reieșind din principiile egalității între soți, dar întotdeauna în interesele legitime ale copilului minor.**
59. În același timp, având în vedere interesul superior al copilului, în sensul prevederilor art. 23 și 27 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului coroborate cu prevederile art. 75 și 76 din Codul familiei, instanța de apel reține faptul că, la stabilirea cuantumul pensiei de întreținere, ia în considerație în mod prioritar nivelul anterior de asigurare materială și nivelul obiectiv al necesităților primare, cât și al celor speciale ale copilului.
60. **În concluzie,** având în vedere faptul că instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei deduse judecății în ceea ce privește cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit și încasat în beneficiul acestora, în conformitate cu art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să admită apelul declarat de Hasan Dorina, reprezentată de avocatul Șchiau Igor, să caseze parțial hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul ***** din 01 aprilie 2025, în partea în care a fost stabilit cuantumul și încasată pensia de întreținere a copiilor minori, și să adopte în această parte o nouă hotărâre prin care: Se încasează de la Hasan Ion, în beneficiul Dorinei Hasan, a pensiei de întreținere pentru copii minori Hasan Veronica și *****, în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale tatălui, dar nu mai puțin de 2000,00 (două mii) lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 26.07.2024 și până la atingerea majoratului acestora.
61. **Compensarea cheltuielilor de judecată:** În temeiul art. 94 Cod de procedură civilă al RM, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată

proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.(3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii. (4) **Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunţă o nouă hotărîre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.**

62. În temeiul art. 98 Cod de procedură civilă al RM, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia. (4) Prin hotărîre judecătorească, decizie a instanței de apel sau decizie a instanței de recurs se dispune în mod obligatoriu încasarea cheltuielilor suportate de instanța de judecată de la partea care a pierdut procesul.
63. Având în vedere faptul că a fost admis apelul declarat de Hasan Dorina cu casarea în parte a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, Colegiul civil consideră necesar de a încasa de la Hasan Ion, în beneficiul Dorinei Hasan, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitată în instanța de apel în temeiul art. 94 Cod de procedură civilă al RM, corespunzător, a încasa de la Hasan Ion la bugetul de stat al Republicii Moldova suma de 1674 (una mie șase sute șaptezeci și patru) lei și 47 bani cu titlu de taxă de stat la depunerea și examinarea apelului, de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii, în temeiul art. 98 Cod de procedură civilă al RM.
64. **În rest,** *reieşind din limitele apelului declarat, circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, hotărârea primei instanțe se menține fără modificări.*
65. În conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură civilă al RM, art. 385 lit. c), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se admite apelul declarat de Hasan Dorina.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul ***** din 01 aprilie 2025, în partea stabilirii cuantumului și încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, și se adoptă în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se încasează de la Hasan Ion, cod numeric personal *****, în beneficiul Dorinei Hasan, cod numeric personal *****, pensia pentru întreținerea copilului minor, *****, născută la *****, cod numeric personal ***** în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale tatălui, dar nu mai puțin de 2000,00 (două mii) lei lunar, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată la 26.07.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Hasan Ion, cod numeric personal *****, în beneficiul Dorinei Hasan, cod numeric personal *****, pensia pentru întreținerea copilului minor, *****

născută la *****, cod numeric personal *****, în mărime de 1/3 cotă-parte din salariul și alte venituri ale tatălui, dar nu mai puțin de 2000,00 (două mii) lei lunar, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată la 26.07.2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Hotărârea în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere urmează a fi executată imediat.

În rest, hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul ***** din 01 aprilie 2025 se menține fără modificări.

Se încasează de la Hasan Ion, cod numeric personal *****, în beneficiul Dorinei Hasan, cod numeric personal *****, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitată în instanța de apel.

Se încasează de la Hasan Ion, cod numeric personal *****, la bugetul de stat al Republicii Moldova suma de 1674 (una mie șase sute șaptezeci și patru) lei și 47 bani cu titlu de taxă de stat la depunerea și examinarea apelului, de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Preşedintele şedinţei, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.